

Overbevisende krim

Karin Slaughter

Den nådeløse

448 s. Oslo: Cappelen Damm, 2011.

Pris NOK 369

ISBN 978-82-02-33774-2

Karin Slaughter (f. 1971) har siden debuten i 2001 solgt 16 millioner bøker verden over og etablert seg med et solid navn innen krimsjangeren. I *Den nådeløse*, utgitt i USA 2009, møter vi politietterforskerne Faith Mitchell og Will Trent. Etter et illebefinnende bringes Faith til stedets offentlige sykehus, der hun mottas av dr. Sara Linton, barnelege og rettsmedisiner, og en av gjennomgangsfigurene i Karin Slaughters romaner. Sara har mistet sin mann og forsøker å starte på nytt som lege ved sykehuset der hun en gang var i turnus. Sykehuset er travelt og overfylt, og pasientene ligger i korridorene og fyller venterommene. Mens Faith Mitchell er inne til undersøkelse mottar sykehuset enda en kvinne, sterkt mishandlet og i bevisstløs tilstand. Mitchell og Trent involveres i saken, og herfra jobber de to etterforskerne mer eller mindre sammen med dr. Linton for å finne ut hva som har skjedd.

I romanen blir enslige, velstående kvinner bortført og drept. Fellestrekket for kvinnene er at de lever isolert, har liten omgang med andre og er dårlig likt av omverdenen. Man har med en typisk seriemorder å gjøre. Det hele blir en katt-og-mus-lek mellom forbryter og politi, mens tiden går og nok en kvinne forsvinner.

Dette er en klassisk politiroman. Leseren følger hovedsakelig etterforskerne, deres arbeidsdag, privatliv og tanker. Den skyldige er som oftest en karakter man ikke kommer inn på før etterforskerne til slutt sirkler inn vedkommende. Denne undersjangeren innen krimlitteraturen, der man gjerne blir bedre kjent med politietterforskerne enn med de potensielle forbryterne, er etter min mening mindre interessant enn den mer psykologisk orienterte kriminalromanen, der «alle» er en del av plottet og kontinuerlig gjenstand for mistanke. Når man likevel fenges av Karins Slaughters bok, skyldes det at hun håndterer stoffet med stor autoritet. Hun klarer å gi liv til karakterene, har gjort grundig research og virker overbevisende både når det gjelder politietterforskning og medisinske spørsmål.

Underveis må man som lege imidlertid fortrengte det faktum at den nygravide politietterforskeren med nyoppdaget diabetes sendes ut av sykehuset etter et par timer med noen sprøyter og et telefonnummer til en gynekolog. Hun blir overlatt til seg selv og må finne mesteparten av informasjon om sin tilstand på Internett. Samtidig fortsetter hun nokså uførtroddent i jobben.

På samme vis er hennes partner, spesialagent Trent, dyslektiker. Han kan ikke lese eller sende mobilmeldinger, vet ikke forskjell på venstre og høyre og leser ikke veiskilt. Likevel kjører han bil og er kommet høyt i politietaten tross sitt handikap, som naturligvis bare kompanjong Mitchell i hele etaten er informert om. Når man som leser vifter bort slike usannsynligheter og velvillig leser videre, sier det noe om Slaughters grep om plottet, dialogen, miljøet og ikke minst karakterene. Man tror på dem og er interessert i dem.

Det er fremdrift hele veien, spenningskurven er jevnt stigende, og det er vanskelig å legge bort boken. Opprullingen er troverdig og avslutningen overraskende.

Slaughters bok kommer i samme kategori som Patricia Cornwells bøker om rettsmedisineren Scarpetta. Likevel opplever jeg Slaughters bok som langt mer oppslukende. Etter mitt syn skriver hun mer fengende og engasjerende på en frodig måte.

Historien innbefatter både patologiske familierelasjoner, incest og anoreksiprosblematikk. Dette er tunge temaer som i fiksjon kan være vanskelig å håndtere overbevisende, men måten forfatteren gjør det på, fungerer. Et snev av humor innimellom tar brodden av de verste «grusomhetene». Etter også å ha lest Cornwells siste bok er det bare å fastslå: Karin Slaughter er bedre. Anbefales.

Jorun Thørring Loennechen

Trondheim

Kunstnerens øyne

Michael F. Marmor, James G. Ravin

The artist's eyes

Vision and the history of art. 223 s, ill. New York, NY: Abrams Books, 2009. Pris USD 40
ISBN 978-0-8109-4849-5

Hvordan forene kjærlighet til kunst og medisinsk kunnskap om øyet og synssansen? Det lyder umiskjennelig som et medisinsk prosjekt, og er det da også. Michael F. Marmor er professor i øyesykdommer ved Stanford, og James G. Ravin er både øyelege og kunsthistoriker med særlig interesse for europeisk 1800-tallskunst. Sammen har de skrevet denne boken, som bygger på deres forrige utgivelse, *The eye of the artist*, fra 1997 (1). Den nye tittelen *The artist's eyes* vitner om at mye er likt fra forrige bok, men likevel er revisjonen såpass tydelig at forfatterne har ønsket å presentere det som en helt ny bok. En del materiale er nytt og oppdatert, flere kunstnere blir omtalt, og organiseringen av stoffet er endret.

Boken er rimeligvis rikt illustrert. Den er inndelt i 38 kapitler fordelt på ti hovedbolker. Først beskriver forfatterne mer grunnleggende emner som *Øyet som optisk instrument* og *Perspektiv og illusjon*. Siste del omhandler øyets sykdommer, som *Katarakt og glaukom*, med omtale av bl.a. Monets kataraktsykdom (2), og *Retinasykdommer* med et eget kapittel om Munchs corpusblødning i 1930 (3).

Forfatterne har åpenbart store kunnskaper. Bibliografien er omfattende, og hvert kapittel er utstyrt med et noteapparat. I Munch-kapitlet fremgår det at Marmor også har innhentet muntlig informasjon fra Arne Eggum, Munch-museets mangeårige sjef. Men djevelen ligger i detaljene, heter det, så også her. Det står at Munch ble behandlet av «professor Johan Raeder» (s. 194), men Johan Georg Ræder (1889–1956) var ikke professor (3).

Mange kunstinteresserte legelesere vil nok finne denne flotte utgivelsen interessant. Kunstverkene er usedvanlig godt gjengitt, ikke minst i lys av den lave prisen.

Erlend Hem

Tidsskriftet

Litteratur

1. Marmor MF, Ravin JG. *The eye of the artist*. St. Louis, MO: Mosby, 1997.
2. Hem E. Monet – lyset og øyelidelsen. *Tidsskr Nor Legeforen* 2008; 128: 1548–9.
3. Kerty E. Johan Georg Ræder og Ræders syndrom. *Tidsskr Nor Lægeforen* 1999; 119: 3117. <http://tidsskriftet.no/legacy/199921/leder5.html> [8.11.2011].